بسم الله الرحمن الرحيم

ޑްރަގް ކޯޓު

މާލެ،

ދިވެހިރާއްޖެ.

ފައިސަލާގެ ފަހުގެ ޙުކުމުގެ ޚުލާޞާ

- ފައިސަލާ ނަންބަރު: 107/DC/2023
- ފައިސަލާގެ ބާވަތް: ޖިނާއީ ބޭނުންކުރުން
- ދައުވާކުރާފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- ދައުވާފޯމު ނަންބަރު: 205/2023/DRC/98
- ދައުވާލިބޭފަރާތް
  - ނަން: ބައްސާމް ސަޢީދު
  - އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A279723
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޏ. ފުވައްމުލައް / ފުނާޑު.ސުވާނާ
  - މިހާރު އުޅޭ އެޑްރެސް: ޏ. ފުވައްމުލައް / ފުނާޑު.ސުވާނާ
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 26 މާރިޗު 2023
- ނިމުނު ތާރީޚު: 19 ނޮވެމްބަރ 2024

ދައުވާގެ ހުލާސާ:

މިއީ ސ. ފުވައްމުލައް/ފުނާޑު.ސޯލާރ، ބައްސާމް ސަޢީދު، 26 ޖަނަވަރީ 2023 ދުވަހު 15:58 އެހައިކަންހައިރު، މީހާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވުނު މަސްތުވާތަކެތި ގެންގުޅުން މައްސަލައާ ގުޅިގެން، ސ. ފުވައްމުލައް.މިސްކިތްމަގު / ކުރިމަތިލާ ބަލައި ފާސްކުރިއިރު މަސްތުވާތަކެތި ފެނުނު މައްސަލައާ ގުޅިގެން، މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤުގައި ފުލުހުން މީހާއާ ސުވާލުކުރުމުން، މީހާއަކީ މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރާ މީހެއްކަމަށާއި، މީހާ މަސްތުވުމަކީ "ހަކުރު" (ޖައިލްފިން) ބޭނުންކުރާ ކަމަށް ބުނެ ޖައިލްފިން ބޭނުންކުރާކަމަށް އިޢުތިރާފުވެފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ބާރު ޤާނޫނު) ގެ 114 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް އެ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން، ދައުލަތުން ބައްސާމް ސަޢީދު ގެ މައްޗަށް ކޮންޓްރޯލް ޖައިލްފިން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާއެކެވެ.

ޝަރީޢަތުގައި ހިނގާފައި:

1. ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ސ. ފުވައްމުލައް/ފުނާޑު.ސޯލާރ، ބައްސާމް ސަޢީދުގެ މައްޗަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ބާރު ޤާނޫނު) ގެ 114 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް އެ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ޖައިލްފިން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

2. މި ދައުވާއާ ގުޅިގެން 2023 އޭޕްރީލް 30 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުމުގައި އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ހެދުމަށާއި، ޑްރަގް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވެ، އެ ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަ ކުރުމަށް އެއްބަސްވާ ކަމަށް ދައުވާ ލިބޭ ބައްސާމް ސަޢީދުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވާތީ، މަސްތުވާ ތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނުގެ[1] 63 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން މީހާގެ އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓު 30 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހަދައި މިކޯޓަށް ފޮނުވުމަށް ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އެޖެންސީގެ މައްޗަށް އަމުރުކުރެވިފައިވެއެވެ.[2]

3. ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އެޖެންސީގެ ފަރާތުން 2023 ޖޫން 1 ވަނަ ދުވަހު،[3] މިކޯޓަށް ފޮނުވާފައިވާ ބައްސާމް ސަޢީދު އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓަށް ބެލުމުން، ދުރައްމަތީ ހެދި އަޔާ ދުވަހުން 14 އަހަރުން ފެށިގެން މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރަމުން އަންނަ މީހެއްކަމަށާއި، އަދި ބައްސާމް ސަޢީދުގެ ކުޑަކުދިތަކެތި މަސްތުވާތަކެތީގެ 07 ބާވަތަކަށް ޓެސްޓުކުރެވުނުއިރު، ބައްސާމް ސަޢީދުގެ ކުޑަކުދިތަކެތި މަސްތުވާތަކެތީގެ ބާވަތެއްކަމުގައި "ޓީ.އެޗް.ސީ" އަދި، "އެމްފެޓަމިން" އަށް ޕޮޒިޓިވްކަން އެނގިގެން ދެއެވެ.

4. އަދި، ޑްރަގް ޑިޕެންޑެންސް އެސެސްމަންޓުން އެނގޭގޮތުގައި، ބައްސާމް ސަޢީދު އަކީ މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުން ކުރުމަށް ދެރަކުރާ ފައިވާ މީހެއްކަމާއި، މުޅިއުމުރު ޙައްޔާ އަޔާ ނަފްސާނީ ގޮތުންނާއި، ޖިސްމާނީ ގޮތުން އެ ރިޢާޔަތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި އަޅުކަން ގޮތުން ބައިވެރިވެ، އެ ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަކުރުމާއި ފަދަ ޚާލަތްތަކެއްގައި ހުރި މީހެއް ކަމާއި، މުޅިއުމުރު ޙައްޔާ ބައިވެރިކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމަކީ، ޑިޓޮކްސިފިކޭޝަނާ އަދި ފަހު އިންޓެންސިވް އައުޓްޕޭޝެންޓް 06 (ހަޔެއް) މަސްދުވަހުގެ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމެއް[4] އެނގިގެން ދެއެވެ.

[1] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011

[2] މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 435-D4-A/2023/154 އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ހެދުމަށް ކުރެވުނު އަމުރު.

[3] ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އެޖެންސީގެ ނަންބަރު: NDA/IA/2023/310 ރިޕޯޓް

[4] ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އެޖެންސީގެ ނަންބަރު: NDA/IA/2023/310 ރިޕޯޓް

5. ބައްސާމް ސައީދު އަށް އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓުގެ ކޮޕީއެއް ލިބިފައިވާ ކަމަށާއި، މި މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުން ކުރިއަށް ގެންދަން ބޭނުންވަނީ ވަކީލަކާއި ނުލައި އަމިއްލައަށް ކަމަށް ބައްސާމް ސައީދު ޝަރީޢަތުގައި ބުނެފައިވެއެވެ.

6. ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ބައްސާމް ސައީދު މައްޗަށް ކުރި ދައުވާގެ ޚުލާޞާގައި، ދައުވާ ސާބިތުވެއްޖެކަމަށާއި، ދައުވާއަކީ ޝަރުޢީ ދައުވާއެއް ކަމަށާއި، ދައުވާގައިވާ ފަދައިން މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރި ޖެހިލިފިން ކަމަށް ބުނެ، ދައުވާގައިވާ ކުށް ބައްސާމް ސައީދު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އިޢުތިރާފު ވެފައިވެއެވެ.[5]

7. ބައްސާމް ސައީދު ގެ މައްޗަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާ ތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ބާވަތުގެ އެއްވެސް ކުށެއްގެ ދައުވާއެއް މީހަކަށް އުފުލިފައި ނުވާކަމާއި، އަދި އެފަދަ ކުށަކާއި ގުޅިގެން ޙުކުމެއް ތަންފީޛު ކުރަމުން ނުދާ މީހެއްކަން ދައުލަތުގެ ބަޔާނާއި ދައުލަތުގެ ފަރާތުގެ ބަޔާން އެނގިގެން ދިޔައެވެ.[6]

8. އިސްވެ ދެންނެވުނު ނުކުތާތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) 114 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޖެހިގެން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުން ބައްސާމް ސައީދު ކުށްވެރިވެއްޖެ ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ކުށުގެ އުޤޫބާތުގެ ގޮތުން ބައްސާމް ސައީދު 03 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށް ލުމަށް، އެ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ޙުކުމް ކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މި ޤަޟިއްޔާގައި ބައްސާމް ސައީދު ގެ މައްޗަށް ކުރެވުނު ރީހެބިލިޓޭޝަން އަމުރު ނިމުމަކަށް އައިސް ދިޔުން ނުވަތަ ޑްރަގް ކޯޓުން އެހެން ގޮތަކަށް ކަނޑައަޅަން ދެން ބޭނުމާ ދިޔަ ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރުން ހިފެހެއްޓުމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 67 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ދަށުން އަމުރު ކުރެވިފައިވެއެވެ.

9. މި ޤަޟިއްޔާގެ ފަރާތަކަށް ޙުކުމް ކުރެވުނުކަމަށް، އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ފަރާތުގެ ޓްރީޓްމަންޓް ޕްލޭނުން ބައްސާމް ސައީދުގެ މައްޗަށް ލާޒިމްކޮށް ޑްރަގް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 435-D4/RO/2023/255 (21 ޖޫން 2023) ރީހެބިލިޓޭޝަން އަމުރު ކުރެވިފައިވެއެވެ.

10. ބައްސާމް ސައީދުގެ މައްޗަށް ކުރެވިފައިވާ ރީހެބިލިޓޭޝަން އަމުރުގައިވާ ފަރާތުގެ ޓްރީޓްމަންޓް އެއަމުރާ އެއްގޮތަށް ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ ށ.ފުނަދޫގައި ހިންގާ ޑްރަގް ޑިޓޮކްސިފިކޭޝަން އެންޑް ކޮމިއުނިޓީ ސަޕޯޓް ސަރވިސް ސެންޓަރުގައި 10 ސެޕްޓެމްބަރު 2023 ދުވަހު ފެށިގެން ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީން ހިންގަމުންދާ ޓްރީޓްމަންޓްކަން އެނގިގެން ދިޔައެވެ.

11. ބައްސާމް ސައީދުގެ މައްޗަށް ކޮށްފައިވާ ރީހެބިލިޓޭޝަން އަމުރާ އެއްގޮތަށް އޭނާ ފަރާތުގެ ޓްރީޓްމަންޓް ފުރިހަމަކޮށްފައިވާކަން ފަރާތުގެ ފަރާތުން ނަންބަރު DDCRC-C/FN/2024/27 (23 އޮކްޓޯބަރު 2024) ރިޕޯޓަށް ބެލުމުން އެނގިގެން ދިޔައެވެ.

12. ރީހެބިލިޓޭޝަން އަމުރުގައިވާ ފަރާތުގެ ޓްރީޓްމަންޓް ކުރިއަށްގެންދިޔުމުގެ ތެރޭގައި، ބައްސާމް ސައީދުއަށް އެއްވެސް އިނާޔަތެއް ދެވިފައެއް ނުވެއެވެ. އަދި އޭނާ މާދު އެއްވެސް ޚިލާފެއް ވެސް ހުށަހަޅާފައެއް ނުވެއެވެ.

[5] 21 ޖޫން 2023 ގައި ދައުލަތުން ފޮނުވި ޑްރަގް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ބަޔާން.

[6] 21 ޖޫން 2023 ގައި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ޑްރަގް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ބަޔާން.

ފަހުގެ ހުކުމް:

ދެން ފަހު، ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ސ. ފުވައްމުލައް/ ފުނާޑު. ސޯމާން، ބައްސާމް ސަޢީދުގެ މައްޗަށް ކޮށްފައިވާ ޑައިމޯފިން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ މި ދަޢުވާއާ ގުޅިގެން ކުރެވިފައިވާ ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރުގައިވާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމް އެ އަމުރާ އެއްގޮތަށް އޭނާ ފުރިހަމަކޮށްފައިވާ ކަން ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އެޖެންސީގެ ނަންބަރު DDCRC-C/FN/2024/27 (23 އޮކްޓޫބަރު 2024) ރިޕޯޓުން އެނގެން އޮންނާތީ، ބައްސާމް ސަޢީދުގެ މައްޗަށް ކުރެވުނު ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށާއި، މި ޤަޟިއްޔާގައި ބައްސާމް ސަޢީދު ގެ މައްޗަށް ކުރެވިފައިވާ ފުރަތަމަ ހުކުމް ބާޠިލް ކުރުމަށާއި، ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި އޭނާ ހާޒިރުވި މުއްދަތަކީ ފުރަތަމަ ހުކުމުގެ ދަށުން ހާޒިރުވި މުއްދަތު ކަމަށާއި، މިއަދުން ފެށިގެން އެ ހުކުމް ތަންފީޛުކުރުން ނިމުނީ ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އެއްވެސް ޝަރުޠަކާ ނުލައި ބައްސާމް ސަޢީދު މިނިވަން ކުރުމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 84 ވަނަ މާއްދާއި 85 ވަނަ މާއްދާއާ ބަލާފައި 86 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 01 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ހުކުމްކޮށް މި ޤަޟިއްޔާ ނިންމީއެވެ.

18 ޖުމާދަލްއޫލާ 1446

19 ނޮވެމްބަރު 2024

ޢަބްދުއްސައްތާރު ޢަބްދުލްޙަމީދު

އިސްގާސީ